

Opis Herbu Gminy Gromadka
=====

Herb Gminy Gromadka, swym wyglądem, układem i charakterem - nawiązuje do klimatu i historii obszaru na którym znajduje się gmina.

Jest on wynikiem sięgnięcia do tradycji ziemi, jak również do śladów jakie pozostały po dawnych przedsięwzięciach ludzi, jacy zamieszkiwali ten region.

Stąd jeden krok do współczesności, jakiej dowodem jest herb gminy - zapisany w ustawie o samorządzie terytorialnym z dnia 8 marca 1990 roku.

1. ---

Herb Gminy Gromadka jest w polu tarczy, jaka to forma tarczy występuje w Polsce i na Śląsku w średniowieczu.

2. ---

Pole tarczy jest dzielone "w słup" - pionowo przez pół.

3. ---

W prawym złotym polu tarczy półorzeł /w języku herbowym - pół orła/ - barwy czarnej ze srebrną półksiężycową przepaską poprzez pierś i skrzyżło z połową krzyża w barwie przepaski - srebrnej, z czerwonym językiem i czerwonymi pazurami.

W lewym polu tarczy barwy zieleni pół srebrnego miecza w słup. Do niego przylega czerwona bryła pieca hutniczego typu styryjskiego ze srebrnymi fugami między cegłami, z którego górą bucha złoto-czerwony płomień - wypełniający górę połowy tarczy i ogarniający pół rękojeści miecza.

4. ---

Tarcza z herbem Gminy Gromadka jest wyniesiona przez dwa złote lwy - na mieczach i łapach. Lwy w pozycji kroczącej z ogonami kończonymi kieli-chowo, uniesionymi pionowo do góry, z jęzorami w czerwieni na złocie - z mieczami w prawych łapach, które to miecze są barwy **szebra** o złotych rękojeściach. Są to tak zwane trzymacze, bocznice lub suport.

5. ---

U stóp kroczących złotych lwów - czerwona wstęga wijąca się pod tarczą z napisem Gmina + Gromadka + Gmina - literami o czcionce z formy liter-nicznej zwanej antykwą.

6. ---

Suport - trzymacze są elementem poza herbowym. Jednakże ich zastosowanie umożliwia wprowadzenie szarfy z napisem, z nazwą gminy, co przy - w zasadzie bezimiennym herbie - jest bardzo istotne.

Trzymacze są charakterystyczne dla heraldyki śląskiej i pomorskiej, gdy

w Polsce znalazły się dopiero w większości w czasach rozbiorowych. Trzy macze były nadawane do herbu przez panujących - król, cesarz, papież... W województwie wrocławskim i opolskim przyjęło się iż do herbu gminy - trzymacze nadaje wojewoda /ceremoniał herbowy ukształtowany przez Lidię i Michała Marciniak-Kożuchowskich/.

7. ---

Rada Gminy przyjęła iż barwami Gminy Gromadka - będą barwy złota i zieleni - barwy pół tarczy herbowej herbu gminy - z tym że :

Barwa złota będzie zawsze z prawej strony i przy drzewcu. Barwa zieleni będzie zawsze na zewnątrz.

Barwy złota i zielona - zawsze stanowią układ pionowych słupów barwnych kształtowanych w proporcji do wielkości posiadanego masztu.

Załącznikiem do projektu herbu gminy jest plansza barwną w formacie - 70 x 50 cm /pionowa/ - w której są pokazane formy flag jak i projekt chorągwi gminy w wersji uroczystej - z odwzorowaniem tarczy z herbem gminy - drugostronnie ukazując barwy gminy- barwy ziemi.

8. ---

Projekt herbu gminy - znajduje się na pozimej planszy barwy szarej o wymiarach 112 x 82 cm.

Ten projekt jest wzorcem herbowym Gminy Gromadka.

-Ten projekt jest układem roboczym /rys. roboczym/ - dla ukształtowania chorągwi gminy /sztandaru/ - skala robocza 1 : 1.

Ten projekt jest równocześnie godłem gminy do oprawienia i powieszenia tam gdzie wydaje się decyzje pieczętowane herbem gminy.

9. ---

W złotym polu tarczy - prawym - czarny orzeł księcia piastowskiego legnicko-brzeskiego Ludwika II - ze srebrną przepaską z takimż krzyżem.

Przepaska poprzez pierś i skrzydła /półksiężycowa/ - dziś herb Wojewódzkiego Sejmiku Samorządowego w Legnicy /ukazanie w prawym polu tarczy - w lewym szachowane pole srebrno-czerwone/ - nominowany do herbu województwa legnickiego. Ten orzeł zaistniał w kronice soboru konstancjańskiego

10. ---

Najdawniejszą formą kultury materialnej w dzisiejszym obszarze Gminy Gromadka - to kultura kształtowania i wypołu żelaza i żeliwa, które to jest do dziś dnia zachowaną specjalnością z dawnych czasów. -

Wypoły rudy żelaza i tworzenie form przemysłowych od czasów jeszcze prehistorycznych - obrazują się w herbie gminy formą średniowiecznego pieca typu styryjskiego, wywodzącego się ze średniowiecznych kuźnic. Z tego pieca bucha złoto-czerwony płomień - symbol tej kultury.

Płomień ogarnia miecz - ukazany w połowie, pionowo /w srebrze - zaznaczając stal/ - ukazując dwie sprawy :

- a/ Produkt pracy pieców styryjskich i kuźnic - broń.
- b/ Rękojeść jest także formą krzyża, łącząc się z krzyżem na półksiężycowej przepasce orła piastowskiego. Stanowi nawiązanie dowiary jaka wiązała ludność tego obszaru w państwie piastowskim i jaka jest także wśród dzisiejszej ludności gminy.

11. ---

Trzymacze - będące złotymi lwami w pozycji kroczącej z mieczami - są symbolami rodów szlacheckich znajdujących się na terenach dzisiejszej Gminy Gromadka /które to lwy są w herbach tych rodów/ - Pałac w Modłej.

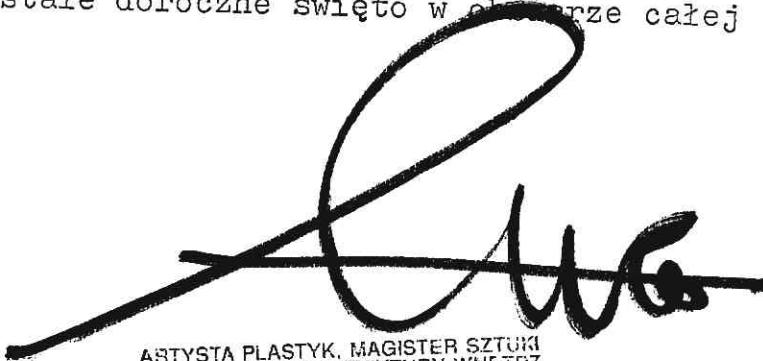
Jak również lwy w identycznym układzie jak trzymacze - znajdujące się na sztukateryjnym wizerunku nad wejściem do piekarni w Gromadce /praca sztukateryjna niewątpliwie rodem z przed I Wojny Światowej/.

I te właśnie lwy - jako trzymacze, bocznicę - wynoszą wizerunek herbu Gminy Gromadka - Tarczę herbową.

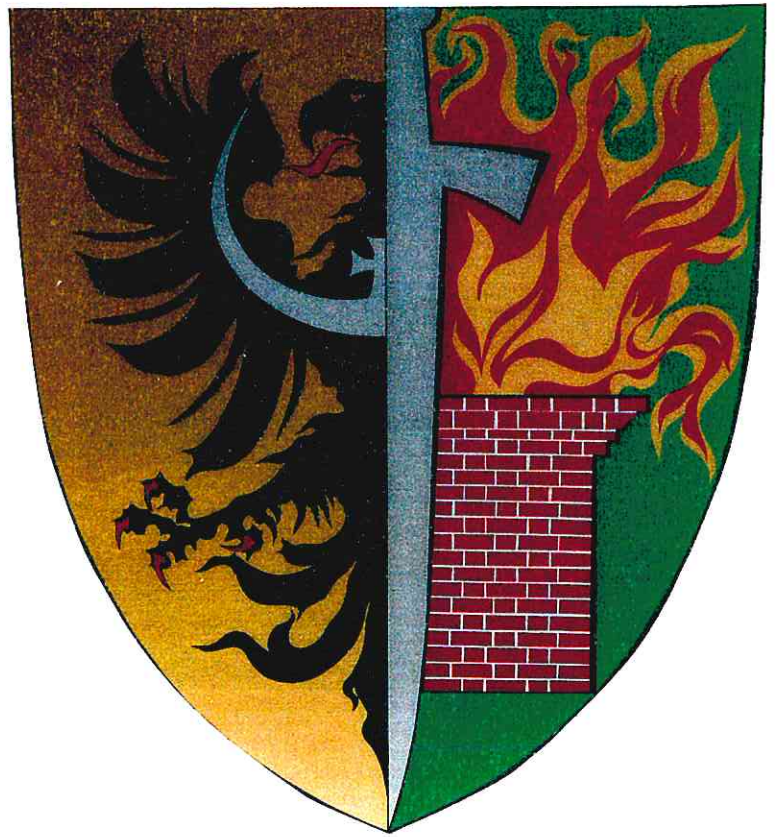
12. ---

Herb Gminy Gromadka został ustanowiony poprzez uchwałę Rady Gminy, która w myśl ustawy - jedyna, ma prawo ustanowić herb gminy.

Jednakże byłoby dobrze, gdyby została zachowana grzecznościowa forma nadania trzymaczy do herbu przez Wojewodę Legnickiego. Ustanowionoby jednocześnie dni Gminy Gromadka, jako stałe doroczne święto w obszarze całej gminy.

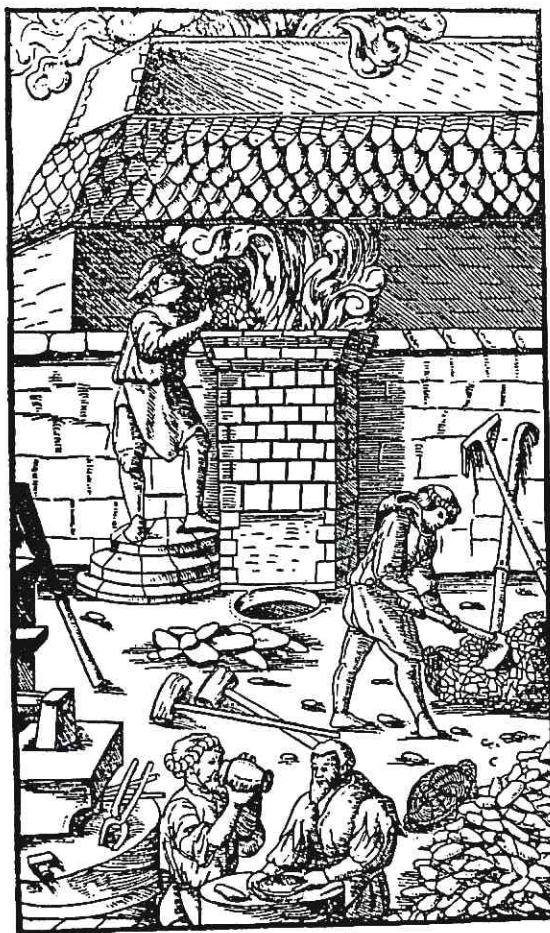
ARTYSTA PLASTYK, MAGISTER SZTUKI
PROJEKTANT ARCHITEKTURY WNETRZ
KONCEPCJI HERALDYCZNYCH I TKANIN
MICHAŁ MARGINIAK
KOZUCHOWSKI
RZECZOZNAWCA-MINISTERSTWO KULTURY
I SZTUKI NR UPR. 1546
49-300 BRZECZ, UL. JANA PAWŁA 22/6
TEL. 071/46-37-62

Piec styryjski „Stückofen” według ryciny Agricoli

W kuźnicy Agricoli

Kuźnica stanowiła zazwyczaj zespół trzech warsztatów: warsztatu do wytapiania żelaza z rud wyposażonego w jedną lub kilka dymarek, warsztatu kuziennego wyposażonego w młot mechaniczny do przekuwania wyjętych z dymarki łup na sztaby oraz z warsztatu kowalskiego, w którym sztaby żelaza ponownie rozżarzano w piecu kowalskim i przekuwano na gotowe przedmioty, jak lemiesz, kosy, osie, obręcze itp.

Nazwa „kuźnica” przyjęła się w Polsce dla tego, właśnie zespołu urządzeń, podczas gdy hamernią, czyli dzisiejszą kuźnią nazywano raczej tylko warsztaty produkujące gotowe przedmioty ze sztab żelaznych otrzymywanych w innych zakładach. Określenie „huta” stosowane było później do zakładów wielkopiecowych i towarzyszących im kuźni i walcowni.

Źródłem energii dla urządzeń kuźnicy była woda, która poruszała młot do przekuwania łup na sztaby oraz miechy dymarek i pieców kowalskich. Woda była więc już drugim obok rudy elementem decydującym o lokalizacji kuźnicy, gdyż z drewnem do otrzymywania węgla drzewnego nie było jeszcze wtedy kłopotu. Wody dostarczały rzeki i potoki ujęte groblami w system spiętrzonych zbiorników, czyli sztucznych stawów. Strumień wody ze stawu poruszał koła wodne pod- lub nasiębiejne, skąd ruch obrotowy za pośrednictwem wału poruszał młoty i miechy.

Główne urządzenie (rys. na str. 83) stanowiła dymarka, która dostarczała żelaza do dalszego przerobu. Dymarka była piecem najczęściej czworobocz-

VVLGANVS sine Mulciber informis, filius
Iouis Cretenſis, ex Iunone Deorum Faber.

Quem peperit Iouis Saturnia ſecundus magis
Facta Iouis, ferri offendit mors: bus vsum
Mulciber informis, dum caelo e truditur alto,
Excipit & lapſum, contuſoq; pede, Leianis.

Rys. 17. Okaleczony robotnik kuźniczy
(W. Rożdzeński, Officina ferraria)

W średniowiecznej kuźnicy według rysunku Agricoli

ROZDZIAŁ I ŚREDNIOWIECZNE KUŹNICE

Żelazna Korona

Najazd Hunów na Europę w V wieku naszej ery oraz następne wędrówki barbarzyńskich ludów, które zniszczyły imperium rzymskie wraz z jego cywilizacją, wstrząsnęły potężnie Europą i zmieniły zasadniczo bieg jej dziejów. Wraz z klęską wojskową upadł w gruzy cały ustrój niewolniczy, na który Rzym opierał swą potęgę gospodarczą i kulturalną. Do skutków tych wydarzeń w średniowieczu jeszcze wrócimy. Na razie przedstawmy historię żelaza bezpośrednio po upadku Rzymu, w okresie wczesnego średniowiecza, w V—X w., w których to stuleciach na gruzach kultury rzymskiej nowa epoka tworzyła dopiero swoją cywilizację.

Upadek Rzymu nie przyniósł początkowo w produkcji żelaza istotnych zmian. Barbarzyńcy nie mogli wniesić do samej produkcji nic nowego, lecz również, co jest bardzo ważne, nie spowodowali upadku metod produkcyjnych. Bez wątpienia kataklizmy dziejowe zahamowały na pewien czas rozwój wszystkich rzemiosł, jednak nie był to jakiś zupełny upadek, a metod produkcji żelaza dotyczył w mniejszym stopniu niż innych dziedzin życia i techniki. Żelazo bowiem w przeciwieństwie do sztuki, literatury czy rzemiosł artystycznych było bardzo potrzebne barbarzyńcom i nowym tworzącym się społeczeństwom. W tym właśnie okresie żelazo zdobyło trwałą pozycję w świecie i zaczynało coraz bardziej wpływać na rozwój gospodarczy.

Spółeczny awans żelaza ma swe odzwierciedlenie w licznych legendach. Nie bez przyczyny najwyższą oznaką władzy stała się od VII wieku Żelazna Korona

